

This article analyzes the methodological aspects of evaluation of management efficiency of secondary education in the region.

Keywords: *methodology, evaluation, performance, management, and general secondary education, region.*

Набок М. – кандидат педагогічних наук, доцент Національної академії педагогічних наук України (м. Київ, Україна)

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор М.Б. Євтух

УДК 378.011.3:687.53

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ПЕРУКАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОЇ КОСМЕТИКИ

Л.М. Парамоненко

У статті аналізуються морально-етичні аспекти формування професійного іміджу майбутніх фахівців з перукарського мистецтва та декоративної косметики. Авторка дає визначення професійного іміджу та зосереджує увагу на складових професійного іміджу майбутніх фахівців з перукарського мистецтва та декоративної косметики. Прослідковується тенеза морально-етичних аспектів формування іміджу у різних науках.

Ключові слова: *професійний імідж, морально-етичні аспекти, майбутні фахівці з перукарського мистецтва та декоративної косметики.*

Світові тенденції до переоцінки цінностей поступово торкаються усіх галузей суспільного виробництва. Оптимістичний настрій з цього приводу все частіше спостерігається у науковій думці. Так, дослідниця новітніх тенденцій у суспільстві Ф. Ромайс-Штраке

стверджує, що найближчим часом «настане ренесанс глибини, цінностей і розуму, за якого нове місце в системі цінностей посяде віра, духовність, щирість і справжність почуттів» [Цит за 6, с. 69].

Ідеї розвитку духовно-морального потенціалу суспільного виробництва, знаходять втілення у процесі професійної підготовки фахівців різних його галузей.

Провідна роль у професійній підготовці фахівців, зокрема й майбутніх фахівців з перукарського мистецтва та декоративної косметики як представників фахівців сфери побутового обслуговування населення належить формуванню їхнього професійного іміджу. У такому контексті імідж постає як своєрідний “ген”, алгоритм засвоєння стереотипних норм, ритуалів та цінностей духовного життя суспільства[5].

Питання формування професійного іміджу як поліаспектного феномена висвітлюються науковцями у галузі філософії, соціології, політології, психології, педагогіці тощо. Наприклад, роль іміджу як феномена публічності розкрито в наукових розвідках Т. Лебедевої, В. Шепеля, О. Перелигіної, Г. Почепцова. Вплив професії на сприйняття особистості іншими людьми висвітлено у публікаціях О. Єгорова, В. Раздобутько, Н. Федотова та ін. Проблема формування професійного іміджу присвячено наукові розвідки А. Бірюкової, Л. Данильчук, В. Ісаченко, А. Калюжного, К. Киткіна, А. Кононенко, А. Панфілової, Л. Попової, В. Шепеля та ін. На проблемі духовних, морально-етичних аспектів іміджу акцентують увагу у своїх дослідженнях О. Костенко, Д. Коллінз, І. Федоров, І. Сімеоніді, А. Смирнов.

Реалії сьогодення вимагають перегляду морально-етичних норм, підходів щодо формування професійної етики, комунікативної поведінки як підґрунтя формування професійного іміджу фахівців з перукарського мистецтва та декоративної косметики. На цьому акцентує увагу чисельна аудиторія споживачів перукарських послуг. Проте у наукових дослідженнях проблемі морально-етичних аспектів формування професійного іміджу майбутніх фахівців з перукарського мистецтва та декоративної косметики не приділяється належної уваги.

Мета статті полягає у висвітленні значення морально-етичних аспектів у процесі формування професійного іміджу майбутніх фахівців з перукарського мистецтва та декоративної косметики.

Теоретичні розвідки, що досліджують морально-етичні аспекти проблеми формування іміджу, базуються на філософських, соціологічних, психологічних і педагогічних науках. Відповідно у кожній з цих галузей своє бачення проблеми. Так, ще античний філософ Платон для характеристики чеснот людини використовував поняття «гармонія». Імідж з позиції сучасного його сприйняття розглядається як гармонійне поєднання не лише зовнішнього вигляду, а й внутрішніх якостей індивідуума. Соціологи розглядають імідж як зовнішній образ, який створює суб'єкт з метою викликати певне враження, ставлення інших людей до себе [7, с. 97]. Соціологічні дослідження свідчать, що більшість респондентів на запитання «Що для Вас є імідж?» відповідають, що це лише зовнішній вигляд, акцентують увагу на тому чи модно зодягнена людина, чи справляє враження на оточуючих, не зосереджуючись на духовному розвитку особистості. У психологічній літературі морально-етичні аспекти іміджу розкриваються через такі його визначення: 1) як цілеспрямовано сформованого образу особистості, що виділяє певні ціннісні характеристики, покликаний справити емоційно-психологічний вплив на кого-небудь; 2) як сукупності зовнішніх і внутрішніх характеристик особистості, яка формується в процесі саморозвитку і соціалізації, спілкування і діяльності, містить систему ролей, які людина грає у своєму житті, доповнюється рисами характеру, інтелектуальними особливостями, зовнішніми даними, одягом та ін. [4, с. 134-135].

У педагогіці морально-етичні аспекти іміджу розглядаються крізь призму досліджень процесів його формування, зокрема, професійного іміджу вчителя як емоційно окрашеного стереотипу сприйняття образу вчителя в свідомості вихованців, колег, соціального оточення. Найостаннішим дослідженням у педагогіці з питань іміджу є дисертація М. Сперанської-Скарги, яка наводить характерні складові педагогічного іміджу «єдність та взаємозв'язок таких компонентів: внутрішнього, зовнішнього та процесуального» [3, с. 11].

Аналіз наукових розвідок проблеми формування професійного іміджу дає підстави розглядати його як узагальнений образ фахівця, сформований у процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії, що відображає соціально-професійні стереотипи в колективній свідомості певної іміджевої аудиторії та вміщує іміджеві характеристики, необхідні для досягнення професійного й особистісного успіху. Поклавши в основу вищезазначене поняття професійного іміджу, з'ясуємо складові поняття «імідж фахівця з перукарського мистецтва та декоративної косметики» в професійній діяльності:

- система професійних компетенцій (комунікативна, організаційна, когнітивна, креативна, проектна, дослідницька, рефлексивна);
- індивідуальний стиль (зовнішній вигляд: одяг, зачіска, макіяж та ін.; оточуюче середовище);
- морально-етичні принципи (життєва позиція, професійні погляди, етичні норми, моральні якості тощо).

Саме на морально-етичних аспектах зупинимося більш докладно. Мораль – це система цінностей, принципів й норм стереотипної поведінки людей у ставленні один до одного. У майбутній професії фахівців з перукарського мистецтва та декоративної косметики як професії системи «людина-людина» це має надзвичайне значення. У житті, а в колективі тим більше, ми повинні дотримуватись етичних норм поведінки. Тому в майбутньому фахівцям варто виробити певні традиції морально-етичної поведінки працівників, що приведе до усунення, а згодом і відсутності деструктивних конфліктів.

Одним із головних завдань, що постає перед майбутніми фахівцями з перукарського мистецтва та декоративної косметики у професійній діяльності, є здатність викликати довіру у своїх клієнтів, колег, керівництва, інших суб'єктів іміджевої аудиторії, тому що кожний з них прагне мати справу не тільки з висококваліфікованим, професійно компетентним фахівцем, але й з надійною, добропорядною людиною. В такому ракурсі набувають актуальності ціннісні пріоритети майбутніх фахівців з перукарського мистецтва та декоративної косметики як носіїв професійного іміджу. У залежності від рівня сформованості особистісних моральних цінностей, їхніх професійний імідж може бути як “розкритим”, що покликаний

розкрити істинні наміри, так і “маскуючим”, тобто іміджем, що приховує істинні наміри [2].

Отже, морально-етичні аспекти професійного іміджу майбутніх фахівців з перукарського мистецтва та декоративної косметики мають пріоритетне значення у процесі його формування. Такий погляд на проблему передбачає розробку педагогічних технологій зі створення ефективного професійного іміджу через усвідомлення таких понять, як ефект “самопрезентації”, “стратегії самоподання”, “управління враженням”, що базуються на гуманістичних та морально-етичних принципах.

Література

1. Коллинз Д. Этика и этикет в бизнесе / Дейв Коллинз; худож. – оформ. А Киричек. – Ростов н / Д : Феникс, 2006. – 160 с.
2. Попова Л. Г. Формирование имиджа специалиста социально-культурной сферы в систем повышения квалификации : дис.. канд. пед. наук : 13.00.08/ Попова Лариса Геннадьевна. - М., 2003. - 209 с.
3. Сперанська-Скарга М. А. Формування професійно-педагогічного іміджу майбутніх учителів філологічних спеціальностей у позанавчальній діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 10.00.04 „Теорія та методика професійної освіти” / М. А. Сперанська-Скарга. – Луганськ, 2011. – 22 с.
4. Сучасний словник іншомовних слів / Уклали: О. І. Скопенко, Т. В. Цимбалюк. – К.: Довіра, 2006. – 789с.
5. Федоров И. А. Индивидуальный имидж как сторона духовной жизни общества : дис. докт. социолог. наук.: 22.00.06 / Федоров Игорь Алексеевич. – Тамбов, 1998. - 345 с.
6. Ферст Р. А у вас есть харизма? / Р. Ферст; пер. с нем. О. А. Ковалева. – Ростов н / Д: Феникс, 2009. – 142 с.
7. Философский энциклопедический словарь. – М.: Советская энциклопедия, 1989. – 814 с.

В статье анализируются морально-этические аспекты формирования профессионального имиджа будущих специалистов по парикмахерскому искусству и декоративной косметики. Автор сосредотачивает внимание на составных профессионального имиджа будущих специалистов по парикмахерскому искусству и декоративной косметике. Прослеживается генезис морально-этических аспектов формирования имиджа в различных науках.

Ключевые слова: профессиональный имидж, морально-этические аспекты, специалисты по парикмахерскому искусству и декоративной косметике.

The moral and ethical aspects of forming professional image of future specialists in hair designer's art decorative cosmetics are analyzed in the article. Author gives the meaning of the professional image and concentrated the attention on the components of the professional image of future specialists in hair designer's art decorative cosmetics. The appearance of the moral and ethic aspects of image forming in different sciences is seen.

Key words: *professional image, moral and ethical aspects, future specialists in hair designer's art decorative cosmetics.*

Парамоненко Людмила Михайлівна – старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та професійної майстерності, аспірантка кафедри педагогіки Луганського національного університету імені Тараса Шевченка(м. Луганськ, Україна)

Рецензент – кандидат філологічних наук, доцент В.В. Пустовіт

УДК 37.037

РОЗВИТОК ПОНЯТТЯ «ВАЛЕОЛОГІЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ» В ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ

Є.В. Пранова

У статті проводиться аналіз розвитку ідей збереження та примноження здоров'я та їхнє відображення в сучасній науці «валеологія».

Ключові слова: *валеологічна спрямованість, здоровий спосіб життя, позитивна мотивація здоров'я.*

У сучасному суспільстві все більше уваги приділяється проблемі здорового способу життя: зростаюча кількість наукових досліджень з цієї тематики є переконливим доказом. Вивченням феномена валеологічної спрямованості у підготовці майбутніх фахівців займаються представники медицини, педагогіки, психології, соціології, екології та ін. Але незважаючи на всебічну увагу до цієї